

فرم طرح دوره

نام و نام خانوادگی مدرس: دکتر هادی جعفری منش	۶	نام دانشکده: پرستاری	۱۱	عنوان واحد درسی به طور کامل: فرایند پرستاری و بررسی وضعیت سلامت
آخرین مدرک تحصیلی: دکترای تخصصی	۷	رشته تحصیلی فراگیران: پرستاری	۱۲	تعداد واحد: ۱,۵
رشته تحصیلی: پرستاری-داخلی و جراحی	۸	مقطع: کارشناسی	۱۳	تعداد جلسه: ۸ جلسه تئوری و ۸ جلسه عملی
مرتبه علمی: استادیار	۹	نیمسال تحصیلی: اول ۱۴۰۴-۱۴۰۵	۱۴	عنوان درس پیش نیاز:
گروه آموزشی: داخلی-جراحی	۱۰	تعداد فراگیران: ۲۵	۱۵	تاریخ ارائه: ۱۴۰۴/۷/۱

هدف کلی دوره:

آشنایی با روش شناسایی نیازها، مشکلات، تغییر در وضعیت عملکردی مددجو در حوزه‌های مختلف سلامتی از طریق معاینه فیزیکی و اخذ شرح حال و توانایی تشخیص بر اساس داده‌های جمع‌آوری شده از مددجو و خوشه‌بندی آن‌ها مشکلات بالفعل و بالقوه، خطرات و قوت‌های او در قالب تشخیص‌های پرستاری ناندا و آشنایی با اصول مراقبت از مددجو در قالب مراحل پنج‌گانه فرایند پرستاری شامل بررسی، تشخیص پرستاری، برنامه‌ریزی، اجرا و ارزشیابی اثربخشی مداخلات پرستاری.

شماره جلسه	اهداف جزئی	اهداف ویژه رفتاری ^۱	ارزیابی آغازین ^۲	روش تدریس	وسایل آموزشی	شیوه ارزشیابی	
						تکوینی ^۳	پایانی ^۴
درصد							
۱	آشنایی دانشجو با اصول و مراحل برقراری ارتباط مؤثر با مددجو و انجام مصاحبه پرستاری برای جمع‌آوری داده‌های اولیه و گرفتن تاریخچه سلامت.	در پایان این جلسه انتظار می‌رود دانشجو بتواند مفهوم ارتباط درمانی را توضیح دهد، تفاوت ارتباط درمانی با ارتباط اجتماعی را بیان کند، انواع ارتباط کلامی و غیرکلامی را نام ببرد و در موقعیت‌های تمرینی از آن‌ها استفاده کند، مراحل انجام مصاحبه پرستاری را با ترتیب صحیح توضیح دهد، ویژگی‌های یک مصاحبه‌گر حرفه‌ای را ذکر کند، اهمیت رعایت اصول اخلاقی و حفظ محرمانگی اطلاعات مددجو را بیان کند، سؤالات باز و بسته را از هم تشخیص دهد و در مصاحبه تمرینی از سؤالات باز برای جمع‌آوری داده استفاده نماید، در تعامل با هم‌کلاسی‌ها تمایل خود را به برقراری ارتباط مؤثر نشان دهد، به احساسات مددجو توجه کند و با رعایت احترام و همدلی، مصاحبه‌ای کوتاه و ساختارمند با مددجو را در محیط شبیه‌سازی شده اجرا کند.	پرسش شفاهی درباره تجربه یا آشنایی قبلی دانشجویان با مصاحبه درمانی	سخنرانی کوتاه برای معرفی اصول و مفاهیم ارتباط درمانی، بحث گروهی درباره عوامل مؤثر بر برقراری ارتباط مؤثر، ایفای نقش بین دانشجو و «بیمار فرضی» برای تمرین مصاحبه، و نمایش کلیپ یا فیلم آموزشی از مصاحبه استاندارد پرستاری	پاورپوینت آموزشی ارتباط درمانی و مصاحبه پرستاری، فیلم یا کلیپ آموزشی مصاحبه پرستار با مددجو، فرم تاریخچه پرستاری، وایت‌برد، مژیک، و کارت‌نکات ارتباطی برای تمرین نقش	: آزمون کتبی شامل سؤالات چندگزینه‌ای و تشریحی در مورد اصول ارتباط، مراحل مصاحبه، و اخلاق حرفه‌ای در جمع‌آوری تاریخچه پرستاری	
۲	آشنایی دانشجو با مفاهیم، ساختار و کاربرد مدل الگوهای سلامت عملکردی گوردون به‌عنوان چارچوبی برای جمع‌آوری داده‌های پرستاری و بررسی جامع سلامت مددجو	در پایان این جلسه انتظار می‌رود دانشجو بتواند مفهوم مدل گوردون را به‌درستی بیان کند، سیزده الگوی سلامت عملکردی را نام ببرد و هدف هر الگو را توضیح دهد، تفاوت بین بررسی بر اساس سیستم بدن و بررسی بر اساس الگوهای عملکردی را تحلیل کند، اهمیت بررسی جامع مددجو را توضیح دهد، نقش مدل گوردون را در جمع‌آوری داده‌های پرستاری بیان کند، برای هر الگو مثالی از کاربرد آن در محیط بالینی ارائه دهد، تمایل خود را به استفاده از چارچوب علمی در مراقبت پرستاری نشان دهد، در بحث‌های گروهی درباره اهمیت بررسی جامع مددجو مشارکت فعال داشته باشد، و بتواند با استفاده از فرم بررسی پرستاری مربوط به مدل گوردون داده‌های مورد نیاز را از مددجو در یک سناریوی تمرینی جمع‌آوری و ثبت نماید.	پرسش شفاهی از دانشجویان در مورد آشنایی قبلی آن‌ها با فرآیند پرستاری و روش‌های بررسی وضعیت سلامت، و طرح چند سؤال کوتاه درباره نحوه جمع‌آوری داده از مددجو.	سخنرانی کوتاه برای معرفی مفاهیم اصلی مدل گوردون، بحث گروهی درباره اهمیت بررسی جامع و مزایای این مدل، و اجرای سناریوی تمرینی یا ایفای نقش برای درک کاربرد عملی مدل در مصاحبه و جمع‌آوری داده‌ها.	پاورپوینت آموزشی مدل گوردون، ویدیو یا کلیپ مصاحبه پرستار با مددجو، فرم بررسی پرستاری (الگوهای سلامت عملکردی)، تخته وایت‌برد و مژیک، کتاب‌های مرجع اصول و مهارت‌های پرستاری و مدل گوردون در مراقبت پرستاری.	آزمون کتبی شامل سؤالات چندگزینه‌ای و تشریحی درباره مفاهیم، حوزه‌ها و کاربرد بالینی مدل گوردون.	

۱. براساس سه حیطه اهداف آموزشی: شناختی، عاطفی، روان-حرکتی

۲. دانسته‌ها و پیش‌آمادگی‌های ورود به درس جدید

۳. هر نوع ارزشیابی که در طول ترم از عملکرد دانشجویان انجام می‌گیرد.

۴. هر نوع ارزشیابی که در پایان ترم از عملکرد دانشجویان انجام می‌گیرد.

۳	آشنایی دانشجویان با روش‌های بررسی و معاینه سیستم‌های قلبی عروقی، لنفاوی و تنفسی؛ توانایی تشخیص علائم طبیعی و غیرطبیعی در این سیستم‌ها؛ درک ارتباط میان یافته‌های فیزیکی و وضعیت سلامت فرد.	در پایان جلسه، دانشجو باید بتواند مراحل انجام معاینه فیزیکی قلب و عروق را به ترتیب صحیح بیان کند، محل و نحوه لمس نبض‌ها را به‌درستی نشان دهد، نواحی اصلی غدد لنفاوی را شناسایی و طبقه‌بندی کند، لمس آن‌ها را توضیح دهد، نحوه مشاهده، لمس، دق و سمع قفسه سینه را در ارزیابی تنفس انجام دهد، تفاوت بین یافته‌های طبیعی و غیرطبیعی مانند سوفل قلبی، تنگی نفس یا بزرگ شدن غدد لنفاوی را توضیح دهد، و یافته‌های معاینه را به‌صورت دقیق در فرم پرونده پرستاری ثبت کند.	پرسش کوتاه شفاهی درباره‌ی مفاهیم پایه‌ای فیزیولوژی قلب و ریه و آشنایی قبلی دانشجویان با علائم حیاتی.	تدریس ترکیبی شامل توضیح نظری توسط مدرس (Lecture)، نمایش عملی روی مانکن یا هم‌کلاسی (Demonstration)، و تمرین عملی توسط دانشجویان (Return Demonstration) همراه با بحث گروهی و بازخورد فوری.	مدل آناتومی بدن انسان (قلب و ریه)، مانکن آموزشی پرستاری، گوشی پزشکی، دستگاه فشار خون، تصاویر آموزشی از معاینات، اسلاید پاورپوینت، و فرم‌های ثبت یافته‌های فیزیکی.	مشاهده عملکرد عملی دانشجو هنگام انجام معاینه فیزیکی، پرسش‌های شفاهی حین تدریس، و بررسی نحوه ثبت یافته‌ها در برگه‌ی ارزیابی.	
۴	آشنایی دانشجویان با آناتومی و فیزیولوژی پایه سر و گردن، چشم، گوش، حلق و بینی و اجزای اصلی سیستم عصبی مرتبط؛ یادگیری تکنیک‌های معاینه فیزیکی این نواحی؛ توانایی شناسایی یافته‌های طبیعی و غیرطبیعی و ثبت دقیق آن‌ها در پرونده پرستاری؛ درک ارتباط بالینی بین علائم معاینه و احتمال مشکلات نورولوژیک یا ENT.	در پایان جلسه دانشجو باید بتواند ترتیب و مراحل کامل معاینه سر و گردن را توضیح دهد، وضعیت چهره و تقارن را به‌درستی ارزیابی کند، آزمون‌های پایه بینایی شامل ارزیابی میدان دید و تعیین حدت بینایی را اجرا و تفسیر کند، بررسی پلک‌ها، کنژنکتیوا و مردمک‌ها و واکنش نور را انجام دهد، معاینه گوش خارجی و داخلی با استفاده از اتوسکوپ را به‌درستی نشان دهد و نکات مهم معاینه پرده گوش را بیان کند، معاینه بینی و سینوس‌ها شامل بازرسی، لمس و پرکاشن سینوسی را اجرا کند، معاینه دهان و حلق از جمله بررسی لوزه‌ها، حرکات زبان و مخاط را انجام دهد، آزمون‌های پایه سیستم عصبی شامل سطح هوشیاری، کره‌بینی و جهت‌یابی، قدرت عضلانی، تونوس، رفلکس‌های عمقی، رفلکس‌های سطحی و آزمون‌های حسی را اجرا و تاهنجاری‌های شایع را تشخیص دهد، یافته‌های معاینه را کامل و منظم در فرم پرونده پرستاری ثبت کند.	پرسش کوتاه کتبی یا شفاهی درباره آناتومی پایه سر و گردن و اصول معاینات نورولوژیک و آشنایی با ابزار (گوشی، اتوسکوپ، چارت بینایی)، و بررسی تجربه عملی قبلی دانشجویان در معاینات ENT و عصبی.	ترکیب روش‌های آموزشی: ارائه نظری کوتاه (Lecture) با اسلایدهای کلیدی، نمایش عملی (Demonstration) معاینه توسط مدرس روی مانکن یا داوطلب، تمرین عملی گروهی (Return Demonstration) گردش در ایستگاه‌های عملی، بحث گروهی موردی (Case-based Discussion) برای تفسیر یافته‌ها و بازخورد سازنده در زمان واقعی.	اسلاید پاورپوینت آموزشی، مانکن آناتومی سر و گردن، چارت‌های بینایی (Snellen)، اتوسکوپ و نورقابل حمل، گوشی پزشکی، چراغ معاینه، آینه دهان، قلم رفلکس و کیت تست حسی (پن-نمک/پن‌قند برای حس)، فرم ثبت یافته‌های پرستاری، تصاویر بالینی منتخب برای موارد غیرطبیعی.	آزمون عملی (OSCE-style station) شامل حداقل یک ایستگاه ENT و یک ایستگاه نورولوژی با چک‌لیست امتیازدهی، و آزمون کتبی کوتاه شامل موارد تشریحی و چندگزینه‌ای برای سنجش دانش تئوریک و تفسیر یافته‌ها.	

۵	آشنایی دانشجویان با ساختار و عملکرد دستگاه گوارش و سیستم عضلاتی-اسکلتی، آموزش مراحل بررسی و معاینه فیزیکی این دستگاه‌ها، توانایی تشخیص یافته‌های طبیعی و غیرطبیعی در معاینه شکم و اندام‌ها، و یادگیری نحوه ثبت یافته‌های بالینی در پرونده پرستاری.	در پایان جلسه دانشجو باید بتواند توالی صحیح مراحل معاینه شکم را بیان کند، نواحی چهارگانه شکم را به‌درستی مشخص نماید، روش‌های مشاهده، سمع، دق و لمس را با ترتیب استاندارد انجام دهد، صداها، طبیعی و غیرطبیعی روده‌ای را تشخیص دهد، وجود تندرئس، اتساع یا توده را در نواحی مختلف شکم ارزیابی کند، وضعیت و فرم عضلات شکم را بررسی کند، معاینه اندام‌های حرکتی از نظر دامنه حرکات مفاصل، قدرت عضلانی، تونوس، وضعیت قامتی و تقارن اندام‌ها را به‌درستی انجام دهد، یافته‌های طبیعی و غیرطبیعی را تشخیص داده و آن‌ها را به‌صورت دقیق و منظم در فرم پرونده پرستاری ثبت کند.	پرسش کوتاه شفاهی درباره آناتومی پایه شکم و اندام‌ها، مرور علائم حیاتی مرتبط (مانند درد، تهوع، محدودیت حرکت)، و سنجش آشنایی قبلی دانشجویان با ترتیب معاینه فیزیکی (مشاهده، سمع، دق، لمس).	توضیح نظری کوتاه (Lecture) همراه با استفاده از اسلایدهای آموزشی برای مرور آناتومی و علائم بالینی، نمایش عملی مراحل معاینه شکم و اندام‌ها توسط مدرس (Demonstration) روی مانکن یا هم‌کلاسی، تمرین عملی دانشجویان به‌صورت گروهی (Return Demonstration)، و بحث گروهی پیرامون یافته‌های طبیعی و غیرطبیعی مشاهده‌شده در تمرین‌ها.	مدل آناتومی بدن و شکم، مانکن آموزشی پرستاری، گوشی پزشکی، ماژیک برای تقسیم نواحی شکم، چک‌لیست مراحل معاینه، اسلاید پاورپوینت، تصاویر بالینی از یافته‌های غیرطبیعی (مانند اتساع یا اسکولیوز)، تخت معاینه، و فرم ثبت یافته‌های پرستاری.	آزمون عملی (OSCE) شامل اجرای کامل معاینه شکم و یکی از اندام‌های حرکتی، ارزیابی براساس چک‌لیست استاندارد مراحل معاینه و دقت مشاهده، و آزمون کتبی کوتاه شامل سؤالات تشریحی و چندگزینه‌ای درباره یافته‌های طبیعی و پاتولوژیک.
۶	آشنایی دانشجویان با آناتومی و فیزیولوژی پایه پوست، مو و ناخن و اجزای خارجی دستگاه تناسلی مرد و زن، یادگیری روش‌های استاندارد مشاهده و توصیف ضایعات پوستی، توانایی انجام معاینه فیزیکی اصولی پوست و ناخن شامل بررسی رنگ،	در پایان جلسه دانشجو باید بتواند اصول کلی معاینه پوست و ضایعات پوستی را به ترتیب صحیح توضیح دهد، ضایعات پوستی را با استفاده از اصطلاحات توصیفی استاندارد (اندازه، شکل، مرز، رنگ، توزیع، نوع ضایعه) توصیف کند، نحوه بررسی تگ‌های پوستی، نتوپلاسماهای سطحی و تغییرات رنگدانه‌ای را شرح دهد، تکنیک معاینه ناخن و تشخیص علائم شایع ناخن مانند کلونونیش، ناخن‌های قاشقی یا شکننده را نشان دهد، روش بررسی مو شامل الگوی ریزش، فیبروز یا التهاب را اجرا کند، روش‌های مناسب و حساس معاینه دستگاه تناسلی مرد و زن را با رعایت اصول حفظ حریم و آسایش بیمار توضیح دهد، روش نمونه‌گیری پایه برای تست‌های تشخیصی (مثل نمونه برداری از ضایعه پوستی، نمونه سواب تناسلی) را شرح دهد، موارد قرمزپرچم (قرمز-پرچم) که نیاز به ارجاع سریع به پزشک دارند را فهرست کند، و تمام یافته‌ها را به‌صورت منظم و حرفه‌ای در فرم پرونده پرستاری ثبت نماید.	پرسش کوتاه شفاهی و کتبی درباره مفاهیم پایه پوست‌شناسی و آناتومی خارجی تناسلی، تعیین تجربه قبلی دانشجویان در معاینات پوست و تناسلی	ترکیب روش‌های نظری و عملی شامل ارائه کوتاه (Lecture) با تصاویر بالینی، نمایش عملی (Demonstration) معاینه روی مانکن یا داوطلب آموزش‌دیده، تمرین عملی تحت نظارت (Return Demonstration) با گردش در ایستگاه‌های مهارتی	مانکن‌های آموزشی و مدل‌های آناتومی دستگاه تناسلی مذکر و مؤنث، نمونه‌های بالینی تصویری از ضایعات پوستی، درماتوسکوپ یا لنز بزرگ‌نمایی، چراغ معاینه و آینه، ابزار نمونه‌گیری و کیت سواب، دستکش یک‌بارمصرف و مواد ضدعفونی، فرم‌های	آزمون عملی OSCE شامل حداقل یک ایستگاه معاینه پوست/تشخیص ضایعه و یک ایستگاه ارتباط و معاینه نمونه دستگاه تناسلی با چک‌لیست امتیازدهی

		ثبت یافته‌های بالینی، چارت توصیف ضایعات پوستی، و ویدئوی آموزشی مراحل معاینه و رعایت محرمانگی.				تورگور، رطوبت، قوام و ضایعات اپیدرمال و درم، یادگیری تکنیک‌های مناسب معاینه دستگاه تناسلی با رعایت حریم، حفظ حرمت و ملاحظات اخلاقی و بهداشتی، و توانایی ثبت دقیق یافته‌ها و تشخیص اولیه اختلالات شایع (مانند درماتوزها، عفونت‌های قارچی، ضایعات نئوپلاستیک سطحی، و علائم عفونت‌های دستگاه تناسلی).	
	آشنایی دانشجویان با اصول و اجزای تفکر نقادانه در پرستاری، درک فرآیند قضاوت بالینی و مراحل تشکیل تصمیم‌گیری حرفه‌ای، توانایی کاربرد مهارت‌های تفکر انتقادی در تجزیه و تحلیل مسائل بالینی و تهیه برنامه مداخله	در پایان جلسه دانشجو باید بتواند عناصر اصلی تفکر نقادانه (مشاهده، پرسش‌گری، تحلیل، تبیین، نتیجه‌گیری و بازتاب) را نام ببرد و تشریح کند، با استفاده از یک قالب سیستماتیک اطلاعات بالینی را تحلیل و اولویت‌بندی نماید، فرضیات بالینی را به‌صورت منطقی بسازد و شواهد حمایتی یا مخالف هر فرضیه را فهرست کند، براساس اطلاعات موجود حداقل دو گزینه مداخله پرستاری پیشنهاد دهد و مزایا/معایب هر کدام را ارزیابی کند، در مواجهه با یک سناریوی بالینی نمره خطر/شدت را تخمین زده و اولویت درمانی منطقی تعیین کند، اشتباهات شناختی (مثل سوگیری تأییدی) را شناسایی و راهکارهایی برای کاهش آن‌ها ارائه دهد، بازخورد هم‌تایان و نتایج پیگیری بالینی را برای بازبینی و بهبود تصمیم بالینی به‌کار ببرد، و خلاصه‌سازی و ثبت منطقی دلایل تصمیم بالینی و طرح مداخله را در فرم پرونده پرستاری به‌طور واضح و منظم انجام دهد.	پرسش کوتاه کتبی یا شفاهی درباره تجربیات قبلی دانشجویان در حل مسئله و تصمیم‌گیری بالینی،	آموزش فعال شامل معرفی کوتاه نظری (Lecture) درباره چارچوب‌های تفکر نقادانه و مدل‌های قضاوت بالینی، تحلیل موردی گروهی (Case-based Learning) با تقسیم کلاس به گروه‌های کوچک،	پاورپوینت خلاصه چارچوب‌ها و چک‌لیست‌های تصمیم‌گیری، کیس‌های بالینی مکتوب، شبیه‌ساز ساده یا مانکن برای سناریوهای کوتاه، فرم‌های ثبت تصمیم بالینی و چک‌لیست‌های ارزیابی تفکر نقادانه، ویدئوی نمونه تفکر	OSCE-style mini station) دانشجو باید تحلیل، اولویت‌بندی و پیشنهاد مداخلات را در مدت زمان مشخص ارائه دهد	۷

	پرستاری مبتنی بر شواهد و اولویت‌بندی مشکلات بیمار.				بلندصحت و کارت‌های سناریو برای فعالیت گروهی.	
۸	آشنایی دانشجویان با مراحل فرایند پرستاری، روش تدوین اهداف پرستاری و کاربرد آن‌ها در برنامه‌ریزی مراقبت‌های پرستاری	دانشجو بتواند مراحل فرایند پرستاری را به ترتیب صحیح نام ببرد، برای هر مرحله توضیح دهد که چه اقداماتی انجام می‌شود، تفاوت بین جمع‌آوری داده، تشخیص، برنامه‌ریزی، اجرا و ارزشیابی را شرح دهد، اهمیت هر مرحله را در بهبود کیفیت مراقبت پرستاری تحلیل کند، بتواند برای یک مورد بالینی ساده اهداف پرستاری کوتاه و قابل اندازه‌گیری تدوین کند، اهداف را مطابق با اصول SMART طراحی کند، نحوه تعیین شاخص‌های سنجش اهداف را توضیح دهد، اهداف کوتاه‌مدت و بلندمدت پرستاری را از هم تشخیص دهد، بتواند اهداف تدوین شده را در فرم برنامه مراقبت پرستاری ثبت و ارائه کند، توانایی خود را در تدوین اهداف و تطبیق آن با داده‌های جمع‌آوری شده از مددجو تمرین و اصلاح کند، و در بحث گروهی درباره اولویت‌بندی اهداف و انتخاب مداخلات مؤثر مشارکت فعال داشته باشد.	پرسش کوتاه شفاهی از دانشجویان درباره تجربه یا آشنایی قبلی آن‌ها با مراحل فرایند پرستاری و اهداف مراقبتی، و بررسی دانش اولیه در مورد تدوین اهداف و شاخص‌های سنجش	سخنرانی کوتاه برای معرفی مراحل فرایند پرستاری و اصول تدوین اهداف، بحث گروهی درباره مثال‌های واقعی در محیط بالینی، کار گروهی برای تدوین اهداف پرستاری در یک سناریوی تمرینی، و نمایش فیلم یا نمودار آموزشی از مراحل فرایند پرستاری	پاورپوینت مراحل فرایند پرستاری و تدوین اهداف، فرم برنامه مراقبت پرستاری، نمودار یا دیاگرام فرایند پرستاری، وایت‌برد و ماژیک، کتاب مرجع اصول و مهارت‌های پرستاری	آزمون کتبی شامل سؤالات چندگزینه‌ای و تشریحی درباره فرایند پرستاری و تدوین اهداف و شاخص‌های سنجش آن‌ها
۹	آشنایی دانشجویان با زبان‌های استاندارد پرستاری (NANDA-I, NIC, NOC) نحوه ارتباط آن‌ها در فرایند پرستاری	دانشجو بتواند زبان استاندارد پرستاری (SNL) آشنا شود، تشخیص‌های پرستاری NANDA-I را نام ببرد و توضیح دهد، پیامدهای پرستاری (NOC) را شناسایی و طبقه‌بندی کند، مداخلات پرستاری (NIC) را نام ببرد و دسته‌بندی کند، نحوه ارتباط دادن تشخیص‌ها، پیامدها و مداخلات پرستاری در فرایند پرستاری را شرح دهد، بتواند یک مثال بالینی ساده را با استفاده از NANDA-I, NIC, NOC تحلیل کند، اهداف پرستاری را مطابق با شاخص‌های NOC تدوین کند، مداخلات پرستاری را متناسب با تشخیص‌ها انتخاب و ثبت نماید، توانایی خود را در تطبیق زبان استاندارد با داده‌های جمع‌آوری شده از مددجو تمرین و اصلاح کند، و در بحث گروهی درباره اولویت‌بندی تشخیص‌ها و انتخاب مداخلات مشارکت فعال داشته باشد.	مشاهده سطح دانش اولیه دانشجویان در شناسایی تشخیص‌ها و مداخلات استاندارد	سخنرانی کوتاه برای معرفی مراحل فرایند پرستاری و زبان استاندارد پرستاری، بحث گروهی درباره مثال‌های بالینی واقعی و کاربرد NANDA-I, NIC, NOC، کار گروهی برای تدوین برنامه مراقبت پرستاری با ترکیب تشخیص‌ها، پیامدها و مداخلات، و نمایش فیلم یا نمودار آموزشی از نمونه ثبت فرایند پرستاری با زبان استاندارد	پاورپوینت آموزشی مراحل فرایند پرستاری و زبان استاندارد پرستاری، فرم برنامه مراقبت پرستاری، نمودار یا دیاگرام نمونه فرایند پرستاری با NANDA-I, NIC, NOC، وایت‌برد و ماژیک، کتاب‌های مرجع اصول و	آزمون کتبی شامل سؤالات چندگزینه‌ای و تشریحی درباره مراحل فرایند پرستاری، تشخیص‌ها، پیامدها و مداخلات استاندارد پرستاری و

		مهارت‌های پرستاری و زبان استاندارد پرستاری	نحوه ارتباط آن‌ها				
عملی ۱	آشنایی دانشجویان با آناتومی و فیزیولوژی قلب و عروق، یادگیری معاینه فیزیکی قلب و عروق شامل سمع قلب، ارزیابی نبض‌ها و فشار خون، تشخیص علائم طبیعی و غیرطبیعی، و ثبت یافته‌ها در فرم پرونده پرستاری.	در پایان جلسه دانشجو باید بتواند ترتیب و مراحل معاینه قلب و عروق را توضیح دهد، محل و نحوه لمس نبض‌ها را به‌درستی نشان دهد، فشار خون را با دقت اندازه‌گیری کند، سمع قلب شامل شنیدن صداهای S1 و S2 و سوفل‌ها را انجام دهد، تفاوت یافته‌های طبیعی و غیرطبیعی مانند سوفل قلبی و تکیکاردی را تشخیص دهد، و یافته‌ها را به‌صورت کامل و منظم در فرم پرونده پرستاری ثبت کند.	پرسش کوتاه شفاهی درباره آناتومی قلب و عروق، آشنایی با علائم حیاتی و تجربه قبلی دانشجویان در سمع قلب و اندازه‌گیری فشار خون.	ترکیبی از ارائه نظری کوتاه (Lecture)، نمایش عملی (Demonstration) توسط مدرس روی مانکن یا داوطلب، تمرین عملی دانشجویان به‌صورت گروهی (Return Demonstration)، و بحث موردی (Case-based Discussion) برای تفسیر یافته‌ها.	مدل آناتومی قلب و عروق، مانکن آموزشی پرستاری، گوشی پزشکی، فشارسنج، اسلاید پاورپوینت، فرم ثبت یافته‌های پرستاری، تصاویر بالینی از یافته‌های غیرطبیعی.	آزمون عملی OSCE شامل اندازه‌گیری فشار خون، سمع قلب و تشخیص یافته‌های طبیعی و غیرطبیعی با چک‌لیست مهارتی، و ثبت یافته‌ها در فرم پرستاری به‌صورت کامل و منظم.	
عملی ۲	آشنایی دانشجویان با آناتومی و فیزیولوژی دستگاه تنفس، یادگیری روش‌های معاینه فیزیکی شامل مشاهده، لمس، دق و سمع قفسه سینه، تشخیص صداهای طبیعی و غیرطبیعی ریه و حفره‌های تنفسی، و	در پایان جلسه دانشجو باید بتواند ترتیب صحیح مراحل معاینه تنفس را توضیح دهد، نحوه مشاهده وضعیت قفسه سینه و حرکات تنفسی را نشان دهد، لمس و ارزیابی تورم، تندرنس و تقارن را انجام دهد، دق قفسه سینه را برای تشخیص صداهای غیرطبیعی انجام دهد، سمع ریه شامل صداهای طبیعی (صدای برونکوال، وزیکولار) و غیرطبیعی (رال، وزیکولار، استریدور) را انجام دهد، تفاوت بین یافته‌های طبیعی و غیرطبیعی را توضیح دهد، و نتایج معاینه را به‌صورت کامل و منظم در فرم پرونده پرستاری ثبت کند.	پرسش کوتاه شفاهی درباره آناتومی و فیزیولوژی ریه، آشنایی با علائم حیاتی مرتبط با تنفس و تجربه قبلی دانشجویان در سمع و دق قفسه سینه.	ترکیبی از ارائه نظری کوتاه (Lecture)، نمایش عملی (Demonstration) توسط مدرس روی مانکن یا داوطلب، تمرین عملی دانشجویان به‌صورت گروهی (Return Demonstration)، و بحث موردی (Case-based Discussion) برای تفسیر یافته‌ها و تشخیص صداهای غیرطبیعی.	مانکن آموزشی پرستاری، گوشی پزشکی، چارت آناتومی ریه و قفسه سینه، اسلاید پاورپوینت، فرم ثبت یافته‌های پرستاری، تصاویر بالینی از صداهای طبیعی و غیرطبیعی ریه، و ترازو/مانومتر در	آزمون عملی OSCE شامل مشاهده، لمس، دق و سمع قفسه سینه، تشخیص صداهای طبیعی و غیرطبیعی و ثبت یافته‌ها در فرم پرستاری	

	ثبت یافته‌ها در فرم پرونده پرستاری.				صورت نیاز برای ارزیابی حجم تنفسی.	به‌صورت کامل و منظم.
۳ عملی	آشنایی دانشجویان با آناتومی و فیزیولوژی سر و گردن، چشم، گوش، حلق و بینی و سیستم عصبی، یادگیری روش‌های معاینه فیزیکی این نواحی شامل مشاهده، لمس، آزمون‌های بینایی و شنوایی، ارزیابی حرکات صورت و کره‌بینی، بررسی رفلکس‌ها و قدرت عضلانی، و ثبت یافته‌ها در فرم پرونده پرستاری.	در پایان جلسه دانشجو باید بتواند مراحل معاینه سر و گردن را به ترتیب صحیح بیان کند، تقارن صورت و حرکات عضلات صورت را بررسی نماید، حدت بینایی و میدان دید را ارزیابی و تفسیر کند، پلک‌ها، مردمک‌ها و واکنش نور را معاینه کند، معاینه گوش خارجی و داخلی با استفاده از اتوسکوپ را انجام دهد، معاینه بینی و سینوس‌ها را اجرا کند، معاینه دهان و حلق از جمله لوزه‌ها، حرکات زبان و مخاط را انجام دهد، آزمون‌های پایه سیستم عصبی شامل سطح هوشیاری، قدرت عضلانی، تونوس، رفلکس‌های عمقی و سطحی و آزمون‌های حسی را انجام دهد، تفاوت یافته‌های طبیعی و غیرطبیعی را تشخیص دهد، و یافته‌ها را به‌صورت کامل و منظم در فرم پرونده پرستاری ثبت نماید.	پرسش کوتاه شفاهی درباره آناتومی سر و گردن و سیستم عصبی، تجربه قبلی دانشجویان در معاینات ENT و عصبی، و بررسی آشنایی با ابزارهای مورد نیاز مانند اتوسکوپ و چارت بینایی.	ترکیبی از ارائه نظری کوتاه (Lecture)، نمایش عملی (Demonstration) توسط مدرس روی مانکن یا داوطلب، تمرین عملی دانشجویان به‌صورت گروهی (Return Demonstration)، و بحث موردی (Case-based Discussion) برای تحلیل یافته‌ها و تشخیص ناهنجاری‌ها.	مانکن آناتومی سر و گردن، چارت بینایی (Snellen chart)، اتوسکوپ، گوشی پزشکی، چراغ معاینه، آینه دهان، قلم رفلکس و کیت تست حسی، اسلاید پاورپوینت، فرم ثبت یافته‌های پرستاری، و تصاویر بالینی از یافته‌های طبیعی و غیرطبیعی.	آزمون عملی OSCE شامل بررسی کامل سر و گردن، چشم، گوش، حلق و بینی و سیستم عصبی با چک‌لیست استاندارد، و ثبت یافته‌ها در فرم پرستاری به‌صورت دقیق و منظم.
۴ عملی	آشنایی دانشجویان با آناتومی و فیزیولوژی دستگاه گوارش و سیستم حرکتی-عضلانی، یادگیری مراحل معاینه فیزیکی شکم شامل مشاهده، لمس، دق و سمع، تشخیص یافته‌های طبیعی و غیرطبیعی شکم، و بررسی دامنه	در پایان جلسه دانشجو باید بتواند مراحل کامل معاینه شکم را به ترتیب صحیح توضیح دهد، نواحی چهارگانه شکم را شناسایی و لمس نماید، سمع صداها را طبیعی و غیرطبیعی روده را انجام دهد، دق شکم را برای ارزیابی تندرست، اتساع یا توده انجام دهد، وضعیت و فرم عضلات شکم را بررسی کند، معاینه اندام‌های حرکتی از نظر دامنه حرکات مفاصل، قدرت عضلانی، تونوس و تقارن اندام‌ها را انجام دهد، یافته‌های طبیعی و غیرطبیعی را تشخیص دهد، و نتایج معاینه را به‌صورت کامل و منظم در فرم پرونده پرستاری ثبت کند.	پرسش کوتاه شفاهی درباره آناتومی شکم و اندام‌ها، آشنایی با علائم حیاتی مرتبط با دستگاه گوارش و سیستم عضلانی، و تجربه قبلی دانشجویان در معاینات شکم و اندام‌ها.	ترکیبی از ارائه نظری کوتاه (Lecture)، نمایش عملی (Demonstration) توسط مدرس روی مانکن یا داوطلب، تمرین عملی دانشجویان به‌صورت گروهی (Return Demonstration)، و بحث موردی (Case-based Discussion) برای تحلیل یافته‌ها و تصمیم‌گیری بالینی.	مدل آناتومی بدن و شکم، مانکن آموزشی پرستاری، گوشی پزشکی، ماژیک برای تقسیم نواحی شکم، اسلاید پاورپوینت، فرم ثبت یافته‌های پرستاری، تصاویر بالینی از یافته‌های غیرطبیعی، تخت معاینه، و کیت	آزمون عملی OSCE شامل اجرای کامل معاینه شکم و یکی از اندام‌های حرکتی با چک‌لیست استاندارد، و ثبت یافته‌ها در فرم پرستاری

	حرکات مفاصل، قدرت عضلانی و تقارن اندام‌ها و ثبت یافته‌ها در فرم پرونده پرستاری.				ارزیابی دامنه حرکتی مفاصل.	به‌صورت کامل و منظم.
۵ عملی	آشنایی دانشجویان با آناتومی و فیزیولوژی دستگاه اسکلتی-عضلانی، یادگیری روش‌های معاینه مفاصل و عضلات شامل ارزیابی دامنه حرکات مفاصل، قدرت عضلانی، تونوس، تقارن و وضعیت قامتی، تشخیص یافته‌های طبیعی و غیرطبیعی، و ثبت یافته‌ها در فرم پرونده پرستاری.	در پایان جلسه دانشجو باید بتواند مراحل کامل معاینه دستگاه اسکلتی-عضلانی را به ترتیب صحیح بیان کند، دامنه حرکات مفاصل اصلی (گردن، شانه، آرنج، مچ دست، لگن، زانو، مچ پا) را اندازه‌گیری و ثبت کند، قدرت عضلات را با مقیاس استاندارد (۰-۵) ارزیابی نماید، تونوس عضلانی را بررسی کند، وضعیت قامت و تقارن اندام‌ها را تشخیص دهد، نشانه‌های غیرطبیعی مانند محدودیت حرکتی، ضعف، اسپاسم یا انحرافات اسکلتی را شناسایی کند، و نتایج معاینه را به‌صورت کامل و منظم در فرم پرونده پرستاری ثبت نماید.	پرسش کوتاه شفاهی درباره آناتومی و عملکرد عضلات و مفاصل، تجربه قبلی دانشجویان در معاینات حرکتی و عضلانی، و بررسی آشنایی با ابزارهای اندازه‌گیری دامنه حرکات مفاصل.	ترکیبی از ارائه نظری کوتاه (Lecture)، نمایش عملی (Demonstration) توسط مدرس روی مانکن یا داوطلب، تمرین عملی دانشجویان به‌صورت گروهی (Return Demonstration)، و تحلیل موردی (Case-based Discussion) برای تشخیص اختلالات حرکتی و عضلانی.	مانکن آموزشی اندام‌ها، گونیومتر یا ابزار اندازه‌گیری دامنه حرکات مفاصل، کیت ارزیابی قدرت عضلانی، اسلاید پاورپوینت، چارت آناتومی عضلات و مفاصل، فرم ثبت یافته‌های پرستاری، و تصاویر بالینی از یافته‌های طبیعی و غیرطبیعی.	آزمون عملی OSCE شامل معاینه کامل دامنه حرکات مفاصل، ارزیابی قدرت عضلانی، تشخیص انحرافات و اختلالات، و ثبت یافته‌ها در فرم پرونده پرستاری به‌صورت دقیق و منظم.
۶ عملی	آشنایی دانشجویان با آناتومی و فیزیولوژی پوست، مو و ناخن، یادگیری روش‌های معاینه فیزیکی شامل مشاهده، لمس و ارزیابی رنگ، رطوبت، تورگور، قوام،	در پایان جلسه دانشجو باید بتواند مراحل کامل معاینه پوست، مو و ناخن را به ترتیب صحیح بیان کند، رنگ، رطوبت، تورگور و قوام پوست را بررسی و ثبت کند، انواع ضایعات پوستی (مانند ماکول، پاپول، وزیکول، پوسچول) را شناسایی و توصیف نماید، موها را از نظر تراکم، الگو و سلامت بررسی کند، ناخن‌ها را از نظر شکل، ضخامت، رنگ و علائم غیرطبیعی ارزیابی نماید، تفاوت یافته‌های طبیعی و غیرطبیعی را تشخیص دهد، و نتایج معاینه را به‌صورت کامل و منظم در فرم پرونده پرستاری ثبت نماید.	پرسش کوتاه شفاهی درباره آناتومی و فیزیولوژی پوست، مو و ناخن، تجربه قبلی دانشجویان در معاینات پوست و ناخن، و بررسی آشنایی با ضایعات پوستی رایج.	ترکیبی از ارائه نظری کوتاه (Lecture)، نمایش عملی (Demonstration) توسط مدرس روی مانکن یا داوطلب، تمرین عملی دانشجویان به‌صورت گروهی (Return Demonstration)، و بحث موردی (Case-based Discussion) برای تحلیل یافته‌های پوست، مو و ناخن.	مانکن آموزشی پوست و ناخن، چراغ معاینه، لنز بزرگ‌نمایی یا درماتوسکوپ، اسلاید پاورپوینت، فرم ثبت یافته‌های پرستاری، تصاویر بالینی از ضایعات پوست، مو و ناخن،	آزمون عملی OSCE شامل معاینه کامل پوست، مو و ناخن با چک‌لیست استاندارد، شناسایی ضایعات و اختلالات، و

	ضایعات پوستی و اختلالات مو و ناخن، تشخیص یافته‌های طبیعی و غیرطبیعی، و ثبت یافته‌ها در فرم پرونده پرستاری.				و کیت بررسی مو و ناخن.	ثبت یافته‌ها در فرم پرونده پرستاری به‌صورت دقیق و منظم.
۷ عملی	ارزیابی جامع مهارت‌های عملی دانشجویان در معاینات سیستم‌های قلب و عروق، تنفسی، سر و گردن، دستگاه عصبی، شکم، دستگاه اسکلتی-عضلانی و پوست، و توانایی ثبت یافته‌ها در فرم پرونده پرستاری به‌صورت کامل و منظم.	دانشجو باید بتواند مراحل صحیح معاینه هر سیستم را اجرا کند، یافته‌های طبیعی و غیرطبیعی را تشخیص دهد، اولویت‌بندی یافته‌ها و تصمیمات بالینی صحیح ارائه دهد، و نتایج معاینه را دقیق و منظم در فرم پرونده پرستاری ثبت نماید.	آزمون کوتاه کتبی یا شفاهی برای سنجش آمادگی دانشجویان، مرور سریع چک‌لیست‌های مهارتی.	OSCE شامل چند ایستگاه عملی برای هر سیستم (Cardio, Respiratory, ENT & Neuro, Abdomen, Musculoskeletal, Skin) با مانکن یا داوطلب، و مشاهده مستقیم توسط مدرس و ارزیاب‌ها.	مانکن‌های آموزشی، گوشی پزشکی، فشارسنج، اتوسکوپ، چراغ معاینه، چارت‌های آناتومی، گونیومتر، قلم رفلکس، فرم‌های ثبت یافته‌ها، تصاویر بالینی.	امتیازدهی با استفاده از چک‌لیست مهارتی استاندارد، ثبت نمره هر ایستگاه و جمع‌بندی نمره کل.
۸ عملی	ارزیابی جامع مهارت‌های عملی دانشجویان در معاینات سیستم‌های قلب و عروق، تنفسی، سر و گردن، دستگاه عصبی، شکم، دستگاه اسکلتی-عضلانی و پوست، و توانایی ثبت یافته‌ها در فرم پرونده	دانشجو باید بتواند مراحل صحیح معاینه هر سیستم را اجرا کند، یافته‌های طبیعی و غیرطبیعی را تشخیص دهد، اولویت‌بندی یافته‌ها و تصمیمات بالینی صحیح ارائه دهد، و نتایج معاینه را دقیق و منظم در فرم پرونده پرستاری ثبت نماید.	آزمون کوتاه کتبی یا شفاهی برای سنجش آمادگی دانشجویان، مرور سریع چک‌لیست‌های مهارتی.	OSCE شامل چند ایستگاه عملی برای هر سیستم (Cardio, Respiratory, ENT & Neuro, Abdomen, Musculoskeletal, Skin) با مانکن یا داوطلب، و مشاهده مستقیم توسط مدرس و ارزیاب‌ها.	مانکن‌های آموزشی، گوشی پزشکی، فشارسنج، اتوسکوپ، چراغ معاینه، چارت‌های آناتومی، گونیومتر، قلم رفلکس، فرم‌های ثبت یافته‌ها، تصاویر بالینی.	امتیازدهی با استفاده از چک‌لیست مهارتی استاندارد، ثبت نمره هر ایستگاه و جمع‌بندی نمره کل.

						پرستاری به صورت کامل و منظم.	
--	--	--	--	--	--	------------------------------	--

منابع درس:

ردیف	عنوان
۱	بابایی و همکاران. معاینه فیزیکی و نشانه‌شناسی برای پرستاران. تهران: انتشارات اطمینان؛ ۱۳۹۳. انجمن ناندا بین‌الملل. تشخیص‌های پرستاری ناندا: تعاریف و طبقه‌بندی. ترجمه آخرین ویراست. تهران: نشر جامعه‌نگر. راهنمای طرح مراقبت پرستاری قلب و عروق: با راهبرد ارتباط بین NANDA-I ، NOC ، و NIC. تهران: نشر جامعه‌نگر. پیوند سیستم طبقه‌بندی تشخیص‌های پرستاری با طبقه‌بندی مداخلات پرستاری و پیامدهای پرستاری و ارتباط با شرایط بالینی. تهران: نشر آناتپ.
۲	1. Potter, P. A., Perry, A. G., Hall, A., & Stockert, P. A. <i>Fundamentals of Nursing</i>. 10th Edition. Elsevier (EVOLVE); 2021. (Chapters 15–21 and 30) 2. Weber, Janet R., & Kelley, Jane H. <i>Health Assessment in Nursing</i>. Lippincott Williams & Wilkins. 3. Herdman, T. Heather, Kamitsuru, Shigemi, & Lopes, Camila Takao (Eds.). <i>NANDA International Nursing Diagnoses: Definitions & Classification, 2021–2023</i>. Thieme; 2021. 4. Moorhead, S., Johnson, M., Maas, M. L., & Swanson, E. <i>Nursing Outcomes Classification (NOC): Measurement of Health Outcomes</i>. Elsevier Health Sciences; 2018. 5. Butcher, H. K., Bulechek, G. M., Dochterman, J. M., & Wagner, C. M. <i>Nursing Interventions Classification (NIC)</i>. Elsevier Health Sciences; 2018.

- هدف کلی در واقع نشان‌دهنده هدف اصلی آن جلسه تدریس خواهد بود که اصولاً یک هدف کلی نگارش شده و سپس به چند هدف ویژه رفتاری تقسیم می‌شود.
- اهداف ویژه رفتاری دارای فعل رفتاری، معیار، محتوا و شرایط بوده و در حیطه‌های شناختی، عاطفی و روان حرکتی طراحی می‌شود. این اهداف در تعیین متد و وسایل آموزشی موثر می‌باشند.
- ارزشیابی بر اساس اهداف می‌توانند به صورت آزمون ورودی (آگاهی از سطح آمادگی دانشجویان)، مرحله‌ای یا تکوینی (در فرایند تدریس با هدف شناسایی قوت و ضعف دانشجویان) و آزمون پایانی یا تراکمی (پایان یک دوره یا مقطع آموزشی با هدف قضاوت در مورد تسلط دانشجویان) برگزار گردد.